



K bodu rokovania:

Spišská Nová Ves, 16. 9. 2016

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

20. 9. 2016

**PREDMET: Návrh na udelenie ocenení Košického samosprávneho kraja
za mesto Spišská Nová Ves**

Predkladá: PhDr. Ján Volný, PhD., primátor mesta

Spracovala: Ing. Andrea Jančíková, Tomáš Repčiak

Podpisy:

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Spišskej Novej Vsi

1. schvaľuje

nomináciu Mgr. Emila Spišáka, ArtD. a Spišského literárneho klubu na udelenie ocenenia Košického samosprávneho kraja

2. ukladá

predložiť nomináciu Emila Spišáka, ArtD. a Spišského literárneho klubu za mesto Spišská Nová Ves na udelenie ocenenia Košickému samosprávnemu kraju

Z: prednostka MsÚ

T: 30. 9. 2016

Návrh na udelenie Ceny Košického samosprávneho kraja a Ceny predsedu Košického samosprávneho kraja

Cenu Košického samosprávneho kraja udeľuje zastupiteľstvo KSK občanom a kolektívom za osobitný prínos pre rozvoj samosprávneho kraja, za činy statočnosti, ľudskosti a hrdinstva, za vynikajúce tvorivé činy a výsledky dosiahnuté v humanitárnej, cirkevnej, kultúrnej a umeleckej, publicistickej, verejnoprospešnej, podnikateľskej, technickej a športovej činnosti.

Cenu predsedu Košického samosprávneho kraja udeľuje predseda KSK za osobitný prínos pre rozvoj samosprávneho kraja, za vynikajúce výkony, významné výsledky a mimoriadne zásluhy vo vedeckej, vzdelávacej, technickej, umeleckej, športovej, publicistickej a verejnoprospešnej činnosti.

Plaketu predsedu Košického samosprávneho kraja udeľuje predseda KSK za aktívnu činnosť poslancom zastupiteľstva a vynikajúcim osobnostiam ako morálne ocenenie za významný podiel na rozvoji KSK, pri príležitosti významného jubilea významných osobností KSK alebo pri príležitosti návštevy KSK významnými osobnosťami.

Na udelenie niektorých z vyššie uvedených ocenení navrhujeme za mesto Spišská Nová Ves nominovať riaditeľa Spišského divadla **Mgr. Emila Spišáka, ArtD**, za vynikajúce manažérske výsledky od jeho nástupu do funkcie riaditeľa až do dnešných dní a **Spišský literárny klub** za jeho prínos pre rozvoj umeleckej tvorby.

Mgr. Emil Spišák, ArtD.

Emil Spišák nastúpil 1. novembra 2007 do Spišského divadla na pozíciu riaditeľa. Divadlo sa v tomto období ocitlo v zložitej situácii. Od svojho osamostatnenia v roku 1992 od Divadla Jonáša Záborského v Prešove bolo personálne nedobudované, finančne zle nastavené, bez jasnej dramaturgickej koncepcie, čo sa prejavovalo aj na úrovni umeleckej produkcie. Situácii nepomohlo ani striedanie zriaďovateľov.

Emil Spišák za obdobie ôsmich rokov radikálne personálne divadlo prebudoval. Doplnil kvalifikovanými a odborne spôsobilými pracovníkmi na jednotlivých oddeleniach, či už je to oddelenie prevádzky a marketingu, technicko-obslužný personál, technické zložky. Celkovou prestavbou prešiel umelecký súbor, ktorého členovia oproti minulosti sú takmer všetci vysokoškolsky vzdelaní, sú to absolventi herectva Fakulty dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici a možno tvrdiť, že herecký súbor Spišského divadla patrí k najlepším mimobratislavským súborom. Šťastnú ruku mal aj pri obsadení pozícií režisérov. Peter Palik, či Ján Sládeček, ktorý je súčasne aj umeleckým šéfom, sú výrazné umelecké osobnosti. Spišské divadlo sa svojimi inscenačnými výsledkami postupne dopracovalo medzi popredné slovenské divadlá, o čom svedčia aj pravidelné pozvania na festivaly, ako sú Dotyky a spojenia v Martine, či Zvolenské hry zámocké. Inscenácie a tvorcovia sú pravidelne oceňovaní cenami a prémiami Literárneho fondu a v roku 2015 bola herečka Spišského divadla nominovaná na ceny Dosky 2015 ako objav sezóny. Do spolupráce so Spišským divadlom sú dnes prizývaní najvýznamnejší

slovenskí režiséri, či už staršej alebo mladšej generácie. Napr. Ľubomír Vajdička, Matúš Olša, Kamil Žiška a iní, čo tiež výrazne prispieva k zvyšovaniu umeleckej úrovne ako aj kreditu divadla.

Divadlo dosahuje mimoriadne výsledky aj v počte návštevníkov, či v príjmoch za predstavenie. Každoročne sa zvyšujúce príjmy a návštevnosť svedčia o veľkom záujme verejnosti o predstavenia a v roku 2015 dosiahli príjmy spolu s výberom za kultúrne poukazy výšku 112 822,60 eur a návštevnosť 42 000 platiacich divákov.

Spišské divadlo okrem pôsobiska v rámci svojho regiónu pravidelne úspešne hostuje v Trnave, Martine, Zvolene a Košiciach, ale aj v zahraničí - v rumunskom Nadlaku, v Békešskej Čabe, či Budapešti v Maďarsku, v Třinci v Českej republike. Všade tam reprezentuje nielen slovenskú divadelnú kultúru, ale aj Košický samosprávny kraj a mesto Spišská Nová Ves.

Riaditeľ Spišského divadla Emil Spišák stál pri myšlienke zrodu festivalu Divadelný Spiš, prehliadky inscenácii komorných hier slovenských profesionálnych divadiel. Zo skromných začiatkov vybudoval festival s medzinárodnou účasťou, na ktorej sa dnes prezentuje to najlepšie, čo na Slovensku vzniklo. Pravidelne sa ho zúčastňujú Divadlo Jána Palárika Trnava, Slovenské komorné divadlo Martin, Divadlo Jozefa Gregora Tajovského Zvolen, Štátne divadlo Košice, Divadlo Jonáša Záborského Prešov, Divadlo Alexandra Duchnoviča Prešov, Divadlo Thália Szinhász Košice. Prvým zahraničným hosťom bolo Moravské divadlo Olomouc. Účastníkmi tohoročného festivalu bude po prvý raz Divadlo Andreja Bagara Nitra a Slovenské národné divadlo Bratislava. Zo zahraničia Divadlo Vertigo z Budapešti (Maďarsko) a Divadlo na Vinohradech z Prahy (Česká republika).

Prínos Emila Spišáka pre rozkvet Spišského divadla je mimoriadny a podarilo sa mu divadlo nielen organizačne a umelecky prebudovať a stabilizovať, ale súčasne získať veľkú dôveru diváka nielen zo Spišskej Novej Vsi, ale aj spoza hraníc spišského regiónu. Najvýrečnejším svedectvom tohto faktu je plné divadlo.

Nastávajúce životné jubileum Emila Spišáka - 60. výročie narodenia, je mimoriadnou príležitosťou verejne oceniť tohto vynikajúceho divadelného manažéra.

Spišský literárny klub

11. apríla 1981 na svojom prvom stretnutí vznikol pri vtedajšom okresnom, dnes Spišskom osvetovom stredisku, Literárny klub mladých autorov, dnešný Spišský literárny klub. Na svojom zakladajúcom stretnutí mal 10 zakladajúcich členov, veľmi skoro sa však rozrástol o ďalších. Od počiatku stála na jeho čele osobnosť osvetára, folkloristu a spisovateľa Jána Petrika, ktorý je dušou Spišského literárneho klubu do dnešných čias. Na začiatku ho odborne pomáhala viesť spisovateľka Daniela Hivešová – Šilanová, veľkou pomocou bol aj básnik Pavol Suržin a prozaik Ján Milčák. Predseda klubu Ján Petrik nebol sám, kto v deväťdesiatych rokoch knižne prezentoval tvorbu Spišského literárneho klubu. Svoju prvotinu predstavil napríklad talentovaný Vlado Puchala. V tom čase už prichádzala do Literárneho klubu mladých nová talentovaná vlna autorov. Objavili sa tu mená ako Júlia Čurillová, Milan Čarňanský, Daniela Dubivská, Milo Janáč, Peter Karpinský, Ondrej Molitoris, Jozef Puchala alebo Tomáš Repčiak. Presne tie isté mená je možné nájsť v súpisných víťazov prakticky všetkých literárnych súťaží

v deväťdesiatych rokoch. Medzi členmi nechýbajú známe mená ako je Pavol Garan, Gabriela Alexová či Rado Tomáš.

Hlavným mestom slovenskej poézie pomenoval Spišskú Novú Ves básnik Vojtech Kondrôt. Myslel tým predovšetkým Spišský literárny klub, v ktorom sa sústreďovali autori poézie a prózy v zarážajúco vysokej koncentrácii talentov, potvrdených všakovakými literárnymi súťažami a vlastnou úspešnou publikačnou aktivitou. Za 35 rokov svojej úspešnej existencie prijal do svojich radov desiatky úspešných autorov, umožnil diskusie a vzdelávanie na odbornej úrovni, venoval sa publikačnej činnosti, ale hlavne bol vždy výnimočným reprezentantom kultúrnej vyspelosti Spišskej Novej Vsi.

Členovia klubu získali ocenenia na prakticky všetkých slovenských literárnych súťažiach a v tomto trende pokračujú dodnes. Existencia zoskupenia tvorcov je neobvyklým fenoménom v slovenskom kultúrnom živote a túto skutočnosť ocenili i známe osobnosti literárneho života.

Sme radi, že môžeme byť súčasťou výročia 35-ročnej úspešnej existencie Spišského literárneho klubu, že jeho členovia v najlepšom slova zmysle prezentujú umelecké tradície Slovenska a dvíhajú povedomie o našom kraji.

Tohtoročné 35. výročie vzniku Spišského literárneho klubu je vynikajúcou príležitosťou oceniť jeho prínos pre rozvoj umeleckej tvorby.

PhDr. Ján Volný, PhD.
primátor mesta